

**Javna objava bonitetnih zahtjeva
za 2013. godinu**

Svibanj 2014

Sukladno odredbama članka 176. Zakona o kreditnim institucijama, te članka 10., stavka 1. Odluke o javnoj objavi bonitetnih zahtjeva kreditnih institucija, Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb objavljuje konsolidirane informacije o jamstvenom kapitalu i kapitalnim zahtjevima za kreditni, tržišni i operativni rizik sa stanjem na dan 31.12.2013. godine.

Izvješće je javno dostupno na Internet stranicama Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb.

Sadržaj

1.	Strategije i politike upravljanja rizicima	3
2.	Obuhvat primjene bonitetnih zahtjeva	5
3.	Jamstveni kapital	6
4.	Kapitalni zahtjevi i procjenjivanje adekvatnosti internog kapitala	7
5.	Izloženost kreditnom riziku i razrjeđivačkom riziku	9
6.	Kreditni rizik – Standardizirani pristup mjerenju kreditnog rizika	20
7.	Tehnike smanjenja kreditnog rizika	24
8.	Tržišni rizici	27
9.	Rizik likvidnosti.....	29
10.	Operativni rizik	30
11.	Rizik druge ugovorne strane	31
12.	Izloženosti po vlasničkim ulaganjima u knjizi banke	32
13.	Kamatni rizik u knjizi banke	34
14.	Primici radnika	35

1. Strategije i politike upravljanja rizicima

Aktivno upravljanje rizicima je jedno od glavnih zadataka RBA. U cilju učinkovitog identificiranja, mjerenja i upravljanja rizicima RBA Grupa je uspostavila sveobuhvatan sistem upravljanja rizicima koji kontinuirano unapređuje i razvija. Upravljanje rizicima predstavlja integralni dio ukupnog upravljanja bankom i RBA Grupom. Posebice pored pravnih i regulatornih zahtjeva, uzima u obzir prirodu, veličinu i složenost poslovnih aktivnosti i rizika koji iz njih proizlaze. Risk management u RBA kontrolira izloženost prema svim značajnim rizicima i osigurava stručno upravljanje tim rizicima.

1.1. Načela upravljanja rizicima

RBA ima uspostavljena načela i postupke za mjerenje i praćenje rizika u cilju kontrole i upravljanja rizicima kako u banci tako i u članicama RBA grupe. Politike rizika i načela upravljanja rizicima propisani su od Uprave RBA.

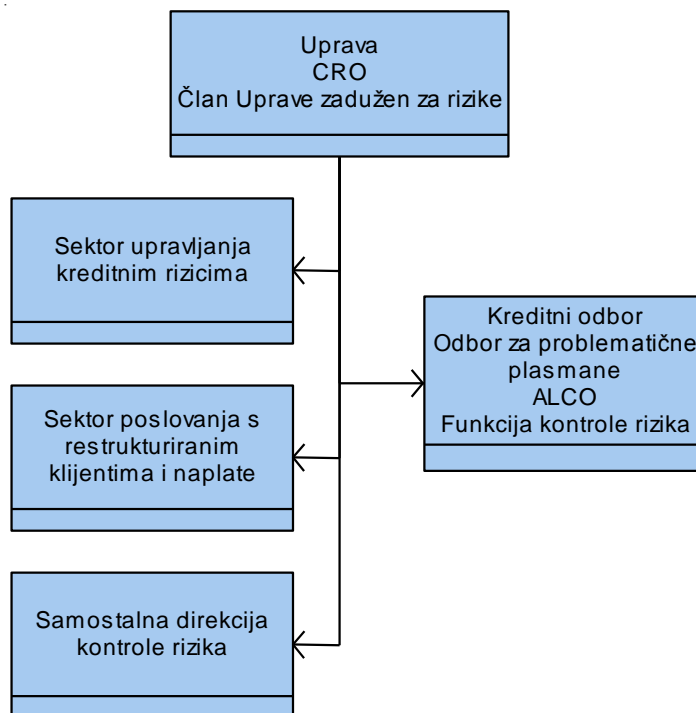
Mogu se istaknuti slijedeća načela rizika:

- Integrirano upravljanje rizicima: kreditni, tržišni, likvidnosni i operativni rizici su glavne vrste rizika kojima se upravlja u banci i RBA Grupi. U tu svrhu rizici se mjere, ograničavaju, agregiraju i uspoređuju sa raspoloživim kapitalom za pokriće rizika
- Standardizirane metodologije: metodologije za mjerenje i ograničavanje rizika su standardizirane kako na razini Matice (Raiffeisen Bank International) tako i na razini RBA Grupe. Na taj se način postiže dosljedno upravljanje rizicima po poslovnim segmentima i unutar svih članica Grupe.
- Kontinuirano planiranje: strategija rizika i kapital za pokriće rizika se revidiraju i odobravaju tijekom godišnjeg planiranja pri čemu se posebna pažnja posvećuje koncentraciji rizika
- Neovisna kontrola: u banci su svi organizacijski dijelovi koji stvaraju rizik izričito i strogo odvojeni od organizacijskih dijelova koji upravljaju rizicima i kontroliraju rizike. Odvojenost ovih funkcija je također i na razini delegiranja.
- Ex ante i ex post kontrola: rizici se dosljedno mjere u okviru prodaje proizvoda

Banka odnosno RBA Grupa jednom godišnje usvaja kreditne i ostale politike kojima se definira razina odnosno vrsta rizika koju je spremna preuzeti. Politike se donose na temelju poslovne strategije odnosno budžeta uzimajući u obzir situaciju na tržištu. Kreditne politike obuhvaćaju sve segmente poslovanja i.e. stanovništvo, mikro klijenti, srednja i velika poduzeća, financijske institucije te lokalnu upravu. Pored toga, kreditna politika obuhvaća i poslovanje leasing, odnosno faktoring društva koji pripadaju RBA Grupi.

Kreditne politike usvaja Uprava te se odobrava od strane Nadzornog odbora.

1.2. Organizacija upravljanja rizicima

Uprava RBA osigurava odgovarajuću organizaciju i stalni razvoj upravljanja rizicima. Ona odlučuje koje procedure se trebaju primijeniti za identificiranje, mjerenje i praćenje rizika i donosi upravljačke odluke temeljem napravljenih analiza i izvještaja o rizicima. Uprava je u provedbi ovih zadataka podržana od strane neovisnog upravljanja rizicima (risk management) i posebno imenovanih odbora (Kreditni odbor, Odbor za problematične plasmane, ALCO, Koordinacija za rizike).

Organizacijska struktura u RBA jasno diferencira poslovne funkcije od funkcije upravljanja, praćenja odnosno kontrole rizika. Proces upravljanja odnosno kontrole rizika obavlja se u Sektoru upravljanja kreditnim rizicima i Samostalnoj direkciji kontrole rizika.

Također, Sektor interne revizije redovito prati i ocjenjuje, kao neovisno tijelo, učinkovitost i prikladnost cijelog procesa upravljanja rizicima. Ured za sukladnost odgovoran je za usklađenost sa zakonskim/pravnim zahtjevima.

2. Obuhvat primjene bonitetnih zahtjeva

Na dan 31. Prosinca 2013. godine RBA Grupu sačinjavaju slijedeće članice

1. koje se konsolidiraju metodom pune konsolidacije :
 - Raiffeisen Invest d.o.o.za upravljanje investicijskim fondovima
 - Raiffeisen Leasing d.o.o
 - Raiffeisen mirovinsko društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.o.o.
 - Raiffeisen mirovinsko društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom d.d.
 - Raiffeisen Factoring d.o.o.
 - Raiffeisen Consulting d.o.o.
 - Raiffeisen Bonus d.o.o.
2. koje čine odbitnu stavku od jamstvenog kapitala, ne konsolidiraju se za potrebe supervizije, a za potrebe konsolidacije u skladu s MSFI prikazuju se metodom pune konsolidacije
 - Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.o.o.
3. koje se konsolidiraju metodom udjela
 - Raiffeisen trening centar d.o.o

3. Jamstveni kapital

Jamstveni kapital RBA Grupe predstavlja iznos izvora sredstava koji je potrebno održavati radi sigurnog i stabilnog poslovanja, odnosno ispunjenja obveza prema vjerovnicima.

Jamstveni kapital RBA Grupe uključuje iznos uplaćenog kapitala izdavanjem redovnih dionica u iznosu od 3.621,4 milijuna kuna i premije na emitirane dionice u iznosu od 12,2 milijuna kuna.

Stavka rezerve i zadržana dobit sastoji se od zadržane dobiti u iznosu 1.292,8 milijuna kuna i zakonskih rezervi u iznosu od 178,3 milijuna kuna.

Manjinski udio odnosi se na Raiffeisen leasing u kojem Raiffeisenbank Austria kao nadređena kreditna institucija ima udio u vlasništvu od 50% i udio u Raiffeisen bonusu, tvrtci za poslove osiguranja i reosiguranja, koju su osnovali Raiffeisen leasing d.o.o. i Raiffeisen Consulting d.o.o.

Stavka koja umanjuje jamstveni kapital odnosi se ulaganja u nematerijalnu imovinu prema Odluci o jamstvenom kapitalu kreditnih institucija.

U odbitne stavke od jamstvenog kapitala uključen je vlasnički udio u društvu Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo i potraživanja od osoba u posebnom odnosu s Bankom.

Stopa jamstvenog kapitala na dan 31. Prosinca 2013. Godine iznosi 17,66 posto.

Struktura jamstvenog kapitala RBA Grupe:

JAMSTVENI KAPITAL	Iznos
	U milijunima kuna
Stavke koje se uključuju u osnovni kapital	5.167
Uplaćeni kapital ostvaren izdavanjem redovnih i povlaštenih dionica, osim kumulativnih povlaštenih dionica	3.634
Rezerve i zadržana dobit	1.471
Manjinski udio	62
Stavke koje umanjuju osnovni kapital	99
Nematerijalna imovina	99
Ukupno osnovni kapital	5.068
Ukupno odbitne stavke od jamstvenog kapitala	65
JAMSTVENI KAPITAL	5.003

4. Kapitalni zahtjevi i procjenjivanje adekvatnosti internog kapitala

Održavanje adekvatne razine kapitala je glavni cilj upravljanja rizicima u RBA Grupi. Adekvatnost kapitala se prati kvartalno na razini stvarnih rizika koji se mjere internim modelima, a uključuje adekvatnost kapitala sa regulatornog stajališta (izgledi za trajno poslovanje) i sa ekonomskog stajališta (zaštita kreditora).

Cilj	Opis rizika	Tehnike mjerenja	Stupanj pouzdanosti
Zaštita kreditora – sposobnost otplate dugova	Rizik da se ne zadovolje zahtjevi ostalih ulagatelja (štediše, investitori u obveznice banke i dr.)	Neočekivani gubici na godišnjoj razini (ekonomski kapital) ne smije preći sadašnju vrijednost internog kapitala	99.9%
Izgledi za trajno poslovanje	Rizik da se ne udovolji hrvatskim regulatornim kapitalnim zahtjevima	Kapacitet za preuzimanje rizika (projicirana dobit i trošak rezerviranja plus višak kapitala iznad regulatornih zahtjeva) ne smije pasti ispod godišnje vrijednosti value-at-risk (VaR) RBA grupe	95% - odražavajući spremnost vlasnika da ubrizgaju dodatni kapital

• **Zaštita kreditora**

U pristupu zaštite kreditora RBI rizici se mjere kroz ekonomski kapital koji predstavlja zbroj neočekivanih gubitaka rizika koji se mogu kvantificirati (kreditni, tržišni, operativni). Neočekivani gubici računaju se za razdoblje od 1 godine na stupnju pouzdanosti 99,9%. Ekonomski kapital računa se u cilju određivanja iznosa kapitala potrebnog za podmirivanje potraživanja klijenata i kreditora da se taj slučaj desi.

Ekonomski kapital je važan instrument za cjelokupno upravljanje rizicima. Svake godine radi se plan za ekonomski i interni kapital na revolving osnovi za naredne 3 godine. Planirani ekonomski kapital se raspoređuje na poslovne segmente i pretvara u operativne, senzitivne i value-at-risk limite.

Ekonomski kapital služi i za mjerenje uspješnosti poslovnih segmenata pri čemu se profitabilnost stavlja u omjer sa ekonomskim kapitalom (RORAC).

• **Izgledi za trajno poslovanje**

Adekvatnost internog kapitala se također procjenjuje vezano za izgleda za trajno poslovanje. Cilj je osiguranje minimalnih regulatornih kapitalnih zahtjeva. Kapacitet za preuzimanje rizika predstavlja zbroj planirane dobiti, očekivanih troškova rezerviranja i viška kapitala iznad regulatornih zahtjeva. Taj iznos se uspoređuje sa cjelokupnim value-at-risk (uključujući i očekivane gubitke) koji se računa na stupnju pouzdanosti od 95%. Kvantitativni modeli koji se koriste pri ovom izračunu su uglavnom usporedivi sa izračunom kod zaštite kreditora izuzev stupnja pouzdanosti od 95%.

Kapitalni zahtjevi sukladno Odluci o adekvatnosti kapitala kreditnih institucija na dan 31.12.2013. prikazani su u slijedećoj tabeli:

Kapitalni zahtjevi po vrstama rizika	Kapitalni zahtjevi
	U milijunima kuna
Kapitalni zahtjev za kreditni rizik (standardizirani pristup)	
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	-
Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi	7
Izloženost prema javnim državnim tijelima	-
Izloženosti prema institucijama	35
Izloženosti prema trgovačkim društvima	1.335
Izloženosti prema stanovništvu	915
Izloženosti osigurane nekretninama	52
Dospjela nenaplaćena potraživanja	194
Ostale izloženosti	252
1. Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik primjenom standardiziranog pristupa (12% iznosa izloženosti ponderiranim kreditnim rizikom)	2.790
Kapitalni zahtjevi za tržišne rizike	
a) Pozicijski rizik	129
➤ Dužničkih instrumenata	127
○ specifični	29
○ opći	98
➤ Vlasničkih instrumenata	2
○ specifični	1
○ opći	1
b) Valutni rizik	31
2. Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za tržišne rizike	160
3. Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za rizik druge ugovorne strane	34
Kapitalni zahtjevi za operativni rizik izračunat primjenom Standardiziranog pristupa	
Standardiziranog pristupa	415
4. Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za operativni rizik	415
UKUPAN IZNOS KAPITALNIH ZAHOTJEVA	3.399

5. Izloženost kreditnom riziku i razrjeđivačkom riziku

- **Kreditni rizici**

Kreditni rizik proizlazi uglavnom iz rizika nemogućnosti plaćanja (default) u poslovanju sa stanovništvom, trgovačkim društvima, bankama, lokalnim i regionalnim upravama, javnim državnim tijelima i središnjim državama.

Pored rizika nemogućnosti izvršavanja ugovornih obveza, kreditni rizici uključuju rizik migracije (uzrokovan pogoršanjem kreditne sposobnosti klijenta), rizik koncentracije, rezidualni rizik, valutno inducirani kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane i rizik države.

Kreditni rizici su najznačajniji rizici u RBA Grupi. Kreditnim rizicima se upravlja u Sektoru upravljanja kreditnim rizicima.

Analiza i praćenje radi se na individualnoj razini samog klijenta i pojedine transakcije, te na razini portfelja. Upravljanje rizicima i odluke o kreditiranju temelje se na kreditnim politikama, pravilnicima/priručnicima za upravljanje rizicima i odgovarajućim alatima i procesima razvijenima u tu svrhu.

Kreditnim politikama definiraju se:

- temeljne smjernice *eng. underwriting-a* (procjene rizika) koje se primjenjuju u RBI Grupi
- koncentracije po industrijama. Definišu se industrije u koje je dozvoljeno ulagati te industrije koje su pod pojačanim nadzorom, kao i industrije u koje nije dozvoljeno ulagati (koristi se podjela industrija na: "restricted" i "targeted" za Small segment, te podjela na "LOMO" i "INHI" za Corporate segment, a sve sukladno važećoj "RBI Group Industry Heat Map" koja se dodatno ažurira po zemljama; dodatno postoji i lista "excluded" industrija)
- koncentracije po rejtinzima,
- za Corporate segment gornje granice (*tzv.eng. ARL – Adjusted Risk Limit Caps*) ukupne rizične izloženosti po pojedinim customer rejtinzima, dok se za Small segment definiraju minimalni prihvatljivi rejtinzi klijenata (uz dodatne kriterije minimalne kolateralizacije, maksimalne ukupne (ne)osigurane izloženosti)
- koncentracije po valutama izloženosti
- koncentracije po preostalom roku dospelja
- koncentracije po vrstama instrumenata osiguranja
- ciljani portfolio indikatori (za Corporate segment) za tekuću godinu (kombinacija rejtinga, PD-a, postotka pokrivenosti osiguranjem), te ciljani portfolio limiti za izloženost po pojedinim industrijama, a sve kako bi se izbjegla neželjena koncentracija rizika.

Kreditnim politikama u PI segmentu definirana je maksimalna zaduženost svakog PI klijenta, maksimalan iznos kredita pokrivenog nekretninom u odnosu na iznos nekretnine, definirana su pravila kreditiranja djelatnika non-retail klijenata na Watch listama, te tretman PI klijenta koji je vlasnik mikro poslovnog subjekta, u svrhu upravljanja kreditnog rizika poslovanja sa stanovništvom.

Sistem unutarnje kontrole za kreditne rizike uključuje razne vrste mjera praćenja koje su ugrađene u poslovni proces – počevši od kreditnog zahtjeva klijenta, do odobrenja kreditnog zahtjeva i konačno otplate kredita.

Proces odobravanja zahtjeva temelji se na unificiranim pravilima i principima. U non-retail segmentu niti jedan kreditni zahtjev se ne odobrava bez prethodne analize kreditnog zahtjeva, odnosno analize rizika. Takav pristup dosljedno se primjenjuje ne samo prilikom odobrenja plasmana, već i kod povećanja postojećih limita, produženja, te prilikom promjene rizičnog profila klijenta u odnosu na onaj prilikom prvobitno odobrenog plasmana.

Nadalje, takav pristup primjenjuje se i kod određivanja limita druge ugovorne strane u poslovima riznice i investicijskog bankarstva, ostalim kreditnim limitima i vlasničkim udjelima.

Kreditna odluka se donosi sukladno temeljem hijerarhije nadležnih osoba/organa ovisno o vrsti, visini plasmana, ukupnoj rizičnoj izloženosti Grupe, usklađenosti s Kreditnom politikom, a što za non-retail segment detaljno propisuje dokument "Limiti i nadležnosti odobrenja – prijenos ovlasti Kreditnog odbora za Corporate i Small klijente". Za svaki pojedinačni kreditni zahtjev i redoviti Credit Review klijenta uvijek se zahtijeva odobrenje od poslovnih sektora i sektora upravljanja kreditnim rizicima. Ukoliko se nadležne osobe ne slože oko donošenja odluke, o kreditnom zahtjevu odlučuje Kreditni Odbor Banke (tzv. strateška odluka).

Problematicni plasmani (dužnici su došli u značajne financijske probleme ili se očekuje kašnjenje u podmirivanju obveza) zahtijevaju posebni tretman i dodjeljuju se Sektoru poslovanja s restrukturiranim klijentima i naplate. Sektor poslovanja s restrukturiranim klijentima i naplate igra odlučujuću ulogu u izračunu i analiziranju troškova za ispravke vrijednosti (rezervacije, vrijednosno usklađenje, otpisi) i njegovo rano uključivanje može pomoći u smanjivanju gubitaka proizašlih iz kreditne izloženosti problematicnim klijentima.

U non-retail segmentu o problematicnim plasmanima odlučuje Odbor za problematicne plasmane kojeg pretežito čine predstavnici Sektora poslovanja s restrukturiranim klijentima, Sektora upravljanja kreditnim rizicima, i CRO.

U non-retail segmentu dospjelo nenaplaćeno potraživanje je potraživanje koje je dospjelo preko 90 dana, a brojanje dana kašnjenja započinje s danom kada je ukupan iznos svih dospjelih nepodmirjenih obveza dužnika postao materijalno značajan odnosno veći od 1.750 kn.

U retail segmentu dospjelo nenaplaćeno potraživanje je potraživanje koje je dospjelo preko 90 dana ili potraživanje označeno posebnom oznakom (koja može biti Fraud, Bankrot, Umro, Restrukturiran i early loss), a brojanje dana kašnjenja započinje s danom kada je ukupan iznos svih dospjelih obveza po jednoj partiji postao materijalno značajan odnosno veći od 70 kn.

Ispravci vrijednosti rade se za plasmane i izvanbilančne obveze.

U plasmane za koje se rade ispravci vrijednosti spadaju:

1. zajmovi i potraživanja
2. ulaganja koja se drže do dospijea

Zajmovi i potraživanja uključuju:

- kredite koje je banka odobrila, uključujući potraživanja za izvršena plaćanja po nepokrivenim akreditivima, garancijama i drugim oblicima jamstva
- depoziti kod kreditnih institucija, uključujući depozite kod Hrvatske narodne banke
- potraživanja na osnovi financijskog najma (leasing) i otkupa potraživanja (factoring i forfeiting)
- ulaganja u dužničke vrijednosne papire
- potraživanja na osnovi kamatnih i nekamatnih prihoda
- isplaćene predujmove
- ostala potraživanja temeljem kojih banka može biti izložena kreditnom riziku druge ugovorne strane

Izvanbilančne obveze su:

- izdane garancije
- otvoreni nepokriveni akreditivi
- mjenična i druga jamstva
- ugovoreni (još nekoristeni) neopozivi okvirni i drugi krediti
- zaključeni, a još neizvršeni neopozivi ugovori o financijskom najmu (leasing) i otkup potraživanja (factoring i forfeiting)
- ostale neopozivo preuzete izvanbilančne obveze

Kod klijenata za koje se utvrdi nemogućnost podmirivanja ugovorenih obveza (neurednost u plaćanju – kašnjenje preko 90 dana, pogoršanje financijskog položaja uslijed kojega banka očekuje ekonomski gubitak, izvršena restrukturiranja uslijed nemogućnosti plaćanja, stečaj, fraud, umro i sl.) rade se individualni ispravci vrijednosti i rezervacije po pojedinim plasmanima i izvanbilančnim obvezama.

Iznos potrebnih individualnih ispravaka vrijednosti i rezervacija za non-retail klijente utvrđuje se putem sadašnje vrijednosti očekivane naplate uzimajući u obzir vrijednost instrumenata osiguranja i predvidivi rok njihove prodaje odnosno kroz očekivanu naplatu iz novčanih priljeva ukoliko je procijenjeno da klijent može izvršiti povrat sredstava iz svog redovitog poslovanja (nakon reprograma, oporavka i sl.). Za diskontiranje novčanih primitaka koristi se tekuća/sadašnja efektivna kamatna stopa izračunata u trenutku utvrđivanja sadašnje vrijednosti očekivanih budućih novčanih tokova.

Kod segmenta stanovništva i micro klijenata postoci individualnih ispravaka vrijednosti i rezervacija definirani su sukladno danima kašnjenja:

- 91-180 dana do 30%
- 181-270 dana od 30,01% do 70%
- 271-365 dana od 70,01% do 90%
- više od 365 dana 100%

Dodatno, za PI portfelj se individualni ispravci vrijednosti formiraju i za posebna obilježja preminuo, bankrot, fraud, restrukturiran i early loss, neovisno o danima kašnjenja. Postotci ispravka vrijednosti za pojedina posebna obilježja definirani su internim procedurama.

Osnovica za izračun rezervacija se umanjuje za ponderiranu vrijednost instrumenata osiguranja, pri čemu se za Micro segment koristi metoda diskontiranog novčanog toka.

Portfeljne rezervacije izračunavaju se za plasmane i izvanbilančne obveze za koje nisu identificirani dokazi o umanjenju njihove vrijednosti (dužnik podmiruje svoje obveze uredno i financijski položaj dužnika je takav da je izvjesno da će i u budućnosti uredno podmirivati svoje obveze, osigurani su adekvatnim instrumentima osiguranja). Postoci ispravka vrijednosti definirani su sukladno HNB Odluci o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza u iznosu od minimalno 1%.

- ***Izvješća o rizicima***

Sektor upravljanja kreditnim rizicima odnosno Samostalna direkcija kontrole rizika izrađuje izvješća koja se redovito (mjesečno odnosno kvartalno) prezentiraju Upravi odnosno Nadzornom odboru. Izvješća služe za praćenje kvalitete portfelja Banke te predstavljaju podlogu za donošenje odluka nadležnih tijela (Nadzornog odbora, Uprave, Koordinacije za rizike i sl.).

- ***Mjere za smanjenje rizika***

Instrumenti osiguranja su jedna od glavnih strategija i mjera koje se provode vezano za smanjenje potencijalnih kreditnih rizika. Vrijednost instrumenata osiguranja i učinak ostalih tehnika umanjenja rizika iskazuju se u svakom pojedinom kreditnom zahtjevu. Učinak umanjenja rizika koji se uzima u obzir je stručna procjena vrijednosti koja se može očekivati od prodaje instrumenta osiguranja unutar razumnog roka za njegovu realizaciju. Prihvatljivost instrumenata osiguranja definirana je u RBI grupnom katalogu instrumenata osiguranja i smjernicama za procjenu instrumenata osiguranja. Vrijednost instrumenata osiguranja računa se prema utvrđenoj metodologiji koja uključuje standardizirani izračun temeljem tržišne vrijednosti, unaprijed određenim minimalnim diskontima i stručnu procjenu.

Kreditni portfelj i svaki individualni dužnik predmet su stalnog praćenja. Glavna svrha praćenja je osigurati da dužnik ispunjava ugovorene obveze kao i praćenje njegova ekonomskog položaja. Revizija (review) se provodi najmanje jednom godišnje u non-retail segmentu (korporativni klijenti, financijske institucije i središnje države). To uključuje reviziju ratinga i revalorizaciju financijskih i materijalnih instrumenata zaštite.

5.1. Ukupan i prosječan iznos izloženosti razvrstan prema različitim kategorijama izloženosti

Bruto iznos izloženosti kreditnom riziku po kategorijama izloženosti	Kreditni, depoziti, potraživanja po kamata i ostala potraživanja		Dužnički vrijednosni papiri		Klasične izvanbilančne stavke		Izvedeni financijski instrumenti	
	Ukupni iznos	Prosječan iznos	Ukupni iznos	Prosječan iznos	Ukupni iznos	Prosječan iznos	Ukupni iznos	Prosječan iznos
	U milijunima kuna	U milijunima kuna	U milijunima kuna	U milijunima kuna	U milijunima kuna	U milijunima kuna	U milijunima kuna	U milijunima kuna
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	5.628	6.572	686	688	67	33	-	-
Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi	80	89	-	-	28	17	-	-
Izloženosti prema javnim državnim tijelima	1.643	1.896	-	-	1	-	-	-
Izloženosti prema institucijama (kreditnim institucijama i investicijskim društvima)	1.153	1.537	12	18	82	105	245	237
Izloženosti prema trgovačkim društvima	11.828	11.667	342	339	6.266	6.753	57	61
Izloženosti prema stanovništvu	12.053	12.134	-	-	935	932	-	-
Ostale izloženosti	2.808	2.794	-	-	-	3	-	-
UKUPNO	35.193	36.689	1.040	1.045	7.379	7.843	302	298

5.2. Geografska podjela izloženosti kreditnom riziku s obzirom na materijalno značajne kategorije

Značajna geografska područja	Kreditni, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Izvedeni financijski instrumenti
	U milijunima kuna	U milijunima kuna	U milijunima kuna	U milijunima kuna
Grad Zagreb	17.592	1.022	4.877	81
Zagrebačka	2.056	1	465	-
Splitsko – Dalmatinska	1.275	-	189	-
Primorsko – Goranska	1.281	17	244	1
Varaždinska	1.016	-	172	-
Istarska	984	-	277	2
Osječko – Baranjska	879	-	119	-
Sisačko – Moslavačka	678	-	75	-
Dubrovačko - Neretvanska	671	-	66	-
Zadarska	636	-	80	-
Vukovarsko – Srijemska	532	-	122	1
Međimurska	644	-	147	-
Brodsko – Posavska	374	-	69	-
Koprivničko – Križevačka	457	-	77	4
Karlovačka	350	-	64	-
Virovitičko – Podravska	629	-	178	-
Šibensko – Kninska	299	-	21	-
Krapinsko – Zagorska	253	-	25	-
Bjelovarsko – Bilogorska	270	-	49	-
Požeško – Slavonska	93	-	5	-
Ličko - Senjska	61	-	3	-
Austrija	63	-	11	195
Francuska	31	-	35	9
Velika Britanija	64	-	-	6
Njemačka	492	-	-	1
Belgija	153	-	-	-
Slovenija	186	-	-	-
Srbija	100	-	-	-
Ostale strane države	124	-	8	1
Ostalo	2.950	-	-	-
UKUPNO	35.193	1.040	7.379	302

5.3. Podjela izloženosti kreditnom riziku prema vrstama djelatnosti ili druge ugovorne strane razvrstanih prema kategorijama izloženosti

Glavne vrste djelatnosti	Kreditni depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Izvedeni financijski instrumenti
	U milijunima kuna	U milijunima kuna	U milijunima kuna	U milijunima kuna
Poljoprivreda, lov, šumarstvo i ribarstvo	395	-	180	-
Rudarstvo i vađenje	126	-	120	-
Proizvodnja hrane i pića	1.374	-	305	5
Proizvodnja odjeće, dorada i bojenje krzna	64	-	25	-
Izdavačka i tiskarska djelatnost, te umnožavanje snimljenih zapisa	74	-	48	-
Proizvodnja koksa, naftnih derivata i nuklearnoga goriva	280	-	459	-
Proizvodnja kemikalija, kemijskih proizvoda i umjetnih vlakana	184	-	8	-
Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	52	-	11	-
Proizvodnja proizvoda od metala, osim strojeva i opreme	177	-	72	-
Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava	0	-	-	-
Prerađivačka industrija – ostalo	940	3	1.210	1
Opskrba električnom energijom, plinom i vodom	411	163	116	1
Građevinarstvo	2.892	-	749	6
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla te predmeta	2.499	1	2.115	3
Hoteli i restorani	219	-	10	2
Prijevoz, skladištenje i veze	735	81	303	1
Financijsko posredovanje (uključujući banke u stečaju i likvidaciji)	5.177	83	55	63
Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	1.247	23	452	10
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	2.072	686	95	-
Obrazovanje	25	-	3	-
Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	90	-	7	-
Ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti	230	-	166	-
Obrtnici	188	-	48	-
Nerezidenti	1.241	-	53	210
Stanovništvo	11.549	-	769	-
Ostalo	2.952	-	-	-
UKUPNO	35.193	1.040	7.379	302

5.4. Izloženosti prema preostalom dospijeću razvrstane prema kategorijama izloženosti

Preostalo dospijeće	Kreditni depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Izvedeni financijski instrumenti
	U milijunima kuna	U milijunima kuna	U milijunima kuna	U milijunima kuna
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	5.628	686	67	-
do 90 dana	3.418	624	67	-
od 91 do 180 dana	-	-	-	-
od 181 dana do 1 godine	-	-	-	-
> 1 godine	2.210	62	-	-
Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi	80	-	28	-
do 90 dana	4	-	15	-
od 91 do 180 dana	-	-	-	-
od 181 dana do 1 godine	3	-	14	-
> 1 godine	73	-	-	-
Izloženosti prema javnim državnim tijelima	1.643	-	-	-
do 90 dana	420	-	-	-
od 91 do 180 dana	-	-	-	-
od 181 dana do 1 godine	130	-	-	-
> 1 godine	1.093	-	-	-
Izloženosti prema institucijama (kreditnim institucijama i investicijskim društvima)	1.153	12	81	244
do 90 dana	1.117	-	43	66
od 91 do 180 dana	-	-	35	20
od 181 dana do 1 godine	36	-	1	48
> 1 godine	-	12	2	110
Izloženosti prema trgovačkim društvima	11.828	342	6.267	57
do 90 dana	3.723	9	1.520	16
od 91 do 180 dana	1.760	-	729	5
od 181 dana do 1 godine	1.488	-	3.000	18
> 1 godine	4.857	333	1.018	18
Izloženosti prema stanovništvu	12.054	-	935	-
do 90 dana	676	-	46	-
od 91 do 180 dana	616	-	398	-
od 181 dana do 1 godine	284	-	66	-
> 1 godine	10.478	-	425	-
Ostale izloženosti	2.807	-	5	-
do 90 dana	2.744	-	-	-
od 91 do 180 dana	-	-	5	-
od 181 dana do 1 godine	-	-	-	-
> 1 godine	63	-	-	-
UKUPNO	35.193	1.040	7.379	302

5.5. Izloženosti kod kojih je izvršeno umanjeno vrijednosti, dospjela nenaplaćena potraživanja i promjene u ispravnima vrijednosti po djelatnostima

Glavne vrste djelatnosti	Iznos plasmana kod kojih je izvršeno umanjeno vrijednosti	Stanje ispravaka vrijednosti plasmana	Troškovi (prihodi od ukinutih) ispravaka vrijednosti	Otpisi/ prihodi od naplate plasmana otpisanih u prethodnim godinama	Dospjela nenaplaćena potraživanja	Iznos izvanbilančnih obveza za koje su izdvojena rezerviranja za identificirane gubitke	Stanje rezerviranja za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza	Troškovi/ prihodi od ukidanja rezervacija/ rezerviranja za identificirane gubitke s osnova izvanbilančnih obveza
	U milijunima kuna	U milijunima kuna	U milijunima kuna	U milijunima kuna	U milijunima kuna	U milijunima kuna	U milijunima kuna	U milijunima kuna
Poljoprivreda, lov, šumarstvo i ribarstvo	10	4	(1)	-	5	-	-	-
Rudarstvo i vađenje	71	61	(1)	-	71	-	-	-
Proizvodnja hrane i pića	27	13	(5)	-	24	-	-	-
Proizvodnja odjeće, dorada i bojenje krzna	27	12	(4)	-	11	7	3	(1)
Izdavačka i tiskarska djelatnost, te umnožavanje snimljenih zapisa	41	35	3	-	30	-	-	-
Proizvodnja koksa, naftnih derivata i nuklearnoga goriva	2	2	-	-	2	-	-	-
Proizvodnja kemikalija, kemijskih proizvoda i umjetnih vlakana	84	55	(8)	-	82	-	-	-
Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	33	19	-	-	19	-	-	-
Proizvodnja proizvoda od metala, osim strojeva i opreme	25	19	(3)	-	22	-	-	-
Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava	-	-	-	-	-	-	-	-
Prerađivačka industrija – ostalo	100	56	(17)	6	74	-	-	2
Opskrba električnom energijom, plinom i vodom	-	-	-	-	-	-	-	-
Građevinarstvo	729	422	(32)	-	620	39	27	(24)
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla te predmeta	805	456	(148)	19	662	21	3	-
Hoteli i restorani	104	20	(5)	-	46	-	-	-
Prijevoz, skladištenje i veze	103	35	(12)	36	24	1	1	(1)
Financijsko posredovanje (uključujući banke u stečaju i likvidaciji)	6	3	-	5	5	-	-	-
Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	312	218	(62)	19	300	-	-	6
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	-	-	-	-	-	-	-	-
Obrazovanje	12	2	(1)	-	3	-	-	-
Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	2	1	1	-	1	-	-	-
Ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti	25	9	(2)	-	17	-	-	-
Obrtnici	72	41	(6)	1	56	-	-	-
Nerezidenti	1	-	-	-	-	-	-	-
Stanovništvo	1.183	687	(185)	51	533	1	1	1
UKUPNO	3.774	2.170	(488)	136	2.607	71	35	(17)

5.6. Izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje vrijednosti, dospjela nenaplaćena potraživanja i promjene u ispravcima vrijednosti po značajnim geografskim područjima

Značajna geografska područja	Iznos plasmana kod kojih je izvršeno umanjenje vrijednosti	Stanje ispravaka vrijednosti plasmana	Troškovi (prihodi od ukinutih) ispravaka vrijednosti	Otpisi/ prihodi od naplate plasmana otpisanih u prethodnim godinama	Dospjela nenaplaćena potraživanja	Iznos izvanbilančnih obveza za koje su izdvojena rezerviranja za identificiranje gubitke	Stanje rezerviranja za identificiranje gubitke s osnove izvanbilančnih obveza	Troškovi/ prihodi od ukidanja rezervacija/ rezerviranja za identificirane gubitke s osnova izvanbilančnih obveza
	U milijunima kuna	U milijunima kuna	U milijunima kuna	U milijunima kuna	U milijunima kuna	U milijunima kuna	U milijunima kuna	U milijunima kuna
Grad Zagreb	1.561	938	(210)	31	1.117	23	6	6
Zagrebačka	401	255	(60)	20	280	3	1	-
Splitsko – Dalmatinska	240	145	(38)	4	185	-	-	-
Primorsko – Goranska	123	59	(13)	3	73	-	-	-
Varaždinska	140	83	(15)	5	83	-	-	-
Istarska	290	143	(23)	2	166	1	1	(1)
Osječko – Baranjska	118	60	(25)	14	79	31	25	(24)
Sisačko – Moslavačka	80	52	(11)	3	54	2	1	-
Dubrovačko Neretvanska	250	117	(13)	2	189	-	-	-
Zadarska	119	57	(33)	2	86	-	-	-
Vukovarsko – Srijemska	72	46	(3)	7	57	6	-	1
Međimurska	76	30	(13)	1	33	5	1	-
Brodsko – Posavska	48	30	(4)	35	32	-	-	-
Koprivničko – Križevačka	39	24	(3)	1	27	-	-	-
Karlovačka	66	34	(5)	2	42	-	-	-
Virovitičko – Podravska	20	14	(3)	1	14	-	-	-
Šibensko – Kninska	21	12	(5)	1	13	-	-	-
Krapinsko – Zagorska	42	31	(5)	2	29	-	-	-
Bjelovarsko – Bilogorska	60	36	(6)	-	44	-	-	-
Požeško – Slavonska	5	3	-	-	3	-	-	-
Ličko - Senjska	3	1	-	-	1	-	-	-
UKUPNO	3.774	2.170	(488)	136	2.607	71	35	(17)

5.7. Promjene u ispravcima vrijednosti i rezervacijama za izloženosti kod kojih je izvršeno umanjene vrijednosti

Promjene u ispravcima vrijednosti i rezerviranjima	Početno stanje ispravaka vrijednosti i rezerviranja	Povećanje ispravaka vrijednosti i rezerviranja tijekom izvještajnog razdoblja	Ostala usklađenja /neto/	Smanjenje ispravaka vrijednosti /ukinuta rezerviranja tijekom izvještajnog razdoblja	Otpisi na teret ispravaka vrijednosti tijekom izvještajnog razdoblja	Završno stanje ispravaka vrijednosti i rezerviranja
	U milijunima kuna	U milijunima kuna	U milijunima kuna	U milijunima kuna	U milijunima kuna	U milijunima kuna
Umanjenje vrijednosti plasmana	1.818	1.129	2	(643)	(136)	2.170
Rezerviranja za identificirane gubitke s osnova izvanbilančnih obveza	18	56	-	(39)	-	35
Ispravci vrijednosti plasmana skupine A na skupnoj osnovi	294	10	-	(14)	-	290
Rezerviranja za izvanbilančne obveze skupine A na skupnoj osnovi	77	58	-	(63)	-	72

6. Kreditni rizik – Standardizirani pristup mjerenju kreditnog rizika

Raiffeisen Grupa primjenjuje standardizirani pristup mjerenju kreditnog rizika u skladu s Odlukom o adekvatnosti jamstvenog kapitala kreditnih institucija.

Banka/Grupa koristi kreditne rejtinge agencije Moody's i to u slijedećim kategorijama izloženosti:

- Izloženost prema središnjim državama ili središnjim bankama
- Izloženost prema javnim državnim tijelima
- Izloženost prema institucijama
- Izloženost prema trgovačkim društvima

Ako postoji kreditni rejting koji se odnosi na određeno specifično izdanje koje predstavlja izloženost, Banka/Grupa primjenjuje ponder rizika koji se temelji na kreditnom rejtingu tog izdanja.

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnike smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
		U milijunima kuna	U milijunima kuna
1	0	7.737	8.780
	Od čega s procjenom VIPKR	7.116	8.159
	10	-	-
2	20	1.257	1.305
	Od čega s procjenom VIPKR	798	846
	35	484	484
3	50	1.746	897
	Od čega s procjenom VIPKR	169	183
4	75	10.996	10.845
5	100	18.450	17.260
	Od čega s procjenom VIPKR	35	35
6	150	1.030	1.020
	Od čega s procjenom VIPKR	630	630
	1250	-	-
	Ostali ponderi rizika	-	1
UKUPNO		41.700	40.592

Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od jamstvenog kapitala	65
--	----

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Izloženost prema središnjim državama i središnjim bankama		Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi		Izloženosti prema javnim državnim tijelima	
		Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnike smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnike smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnike smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
		U milijunima kuna	U milijunima kuna	U milijunima kuna	U milijunima kuna	U milijunima kuna	U milijunima kuna
1	0	6.381	8.053	-	-	735	106
	Od čega s procjenom VIPKR	6.381	8.053	-	-	735	106
	10	-	-	-	-	-	-
2	20	-	-	36	36	-	-
	Od čega s procjenom VIPKR	-	-	-	-	-	-
	35	-	-	-	-	-	-
3	50	-	-	72	114	909	3
	Od čega s procjenom VIPKR	-	-	-	-	-	-
4	75	-	-	-	-	-	-
5	100	-	-	-	-	-	-
	Od čega s procjenom VIPKR	-	-	-	-	-	-
6	150	-	-	-	-	-	-
	Od čega s procjenom VIPKR	-	-	-	-	-	-
	1250	-	-	-	-	-	-
	Ostali ponderi rizika	-	-	-	-	-	-
UKUPNO		6.381	8.053	108	150	1.644	109

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Izloženost prema institucijama		Izloženosti prema trgovačkim društvima		Izloženosti prema stanovništvu	
		Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnike smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnike smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnike smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
		U milijunima kuna	U milijunima kuna	U milijunima kuna	U milijunima kuna	U milijunima kuna	U milijunima kuna
1	0	-	-	-	-	-	-
	Od čega s procjenom VIPKR	-	-	-	-	-	-
	10	-	-	-	-	-	-
2	20	1.221	1.222	-	47	-	-
	Od čega s procjenom VIPKR	798	799	-	47	-	-
	35	-	-	7	7	477	477
3	50	231	246	523	523	11	11
	Od čega s procjenom VIPKR	169	183	-	-	-	-
4	75	-	-	-	-	10.996	10.845
5	100	36	36	15.770	14.619	511	505
	Od čega s procjenom VIPKR	35	35	-	-	-	-
6	150	-	-	802	802	228	218
	Od čega s procjenom VIPKR	-	-	630	630	-	-
	1250	-	-	-	-	-	-
	Ostali ponderi rizika	-	-	-	1	-	-
UKUPNO		1.488	1.504	17.102	15.999	12.223	12.056

Izloženost od 1 milijun kuna prikazana na ostalim ponderima rizika odnosi se na ponder rizika 70% - izloženosti osigurane policom životnog osiguranja (članak 402.OAJKKI).

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Izloženost u obliku udjela u investicijskim fondovima		Ostale izloženosti	
		Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnike smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnike smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
		U milijunima kuna	U milijunima kuna	U milijunima kuna	U milijunima kuna
1	0	-	-	621	621
	Od čega s procjenom VIPKR	-	-	-	-
	10	-	-	-	-
2	20	-	-	-	-
	Od čega s procjenom VIPKR	-	-	-	-
	35	-	-	-	-
3	50	-	-	-	-
	Od čega s procjenom VIPKR	-	-	-	-
4	75	-	-	-	-
5	100	-	-	2.133	2.100
	Od čega s procjenom VIPKR	-	-	-	-
6	150	-	-	-	-
	Od čega s procjenom VIPKR	-	-	-	-
	1250	-	-	-	-
	Ostali ponderi rizika	-	-	-	-
UKUPNO		-	-	2.754	2.721

7. Tehnike smanjenja kreditnog rizika

- **Vrednovanje i upravljanje instrumentima osiguranja**

Ovaj dokument opisuje politike i procese upravljanja instrumentima osiguranja sukladno Odluci o adekvatnosti kapitala (N.N. 1/09;75/09;2/10)

Instrument osiguranja može biti priznat kao sredstvo zaštite sukladno kriterijima definiranim u Odluci o adekvatnosti kapitala:

- likvidan je i tijekom vremena stabilan u vrijednosti
- ugovorom je osigurano pravo unovčivosti
- stupanj korelacije između vrijednosti imovine i kreditne sposobnosti dužnika je nizak

Ako postoji ročna neusklađenost između dospijuća ugovorne zaštite i dospijuća zaštićene izloženosti, zaštita neće biti priznata ako je:

- preostali rok dospijuća kreditne zaštite kraći od 3 mjeseca
- ugovoreni rok kreditne zaštite kraći od jedne godine

Ako postoji valutna neusklađenost koristi se korektivni faktor za valutnu neusklađenost.

Za projektno financiranje instrument osiguranja je već uključen u projektni rating i ne priznaje se kao sredstvo osiguranja.

Tek nakon provjere legalnosti upisa hipoteke instrument osiguranja se unosi u Kolateral Management Sustav.

Procjenu i reevaluaciju instrumenata osiguranja rade ovlašteni procjenitelji odnosno stručno osoblje banke koje nije uključeno u proces odlučivanja o plasmanu.

Reevaluacija instrumenata osiguranja se provodi minimalno 1 godišnje. U slučaju značajnijih promjena na tržištu, reevaluacija instrumenata osiguranja se provodi češće. Reevaluacija financijskih instrumenata osiguranja na dnevnu tržišnu vrijednost se radi dnevno i automatski.

- **Opis vrste instrumenata osiguranja kojima se služi Banka**

- **Financijski instrumenti osiguranja**

Gotovinski polog

Kao instrument osiguranja priznaju se oročeni garantni depoziti kod kreditne institucije. Tržišna vrijednost instrumenta osiguranja je iznos oročenog garantnog depozita u valuti. Ročna i valutna neusklađenost se računaju automatski.

Dužnički vrijednosni papiri

Kao instrument osiguranja priznaju se:

- dužnički vrijednosni papiri središnjih država i središnjih banaka koje imaju rating priznate VIPKR (Moody's) ako je isti najmanje 4. stupnja kreditne kvalitete
- dužnički vrijednosni papiri institucija koje imaju rating priznate VIPKR najmanje 3. stupnja kreditne kvalitete prema pravilima za ponderiranje izloženosti prema institucijama
- dužnički vrijednosni papiri ostalih pravnih osoba koji imaju kreditni rejting priznate VIPKR i najmanje 3. stupnja kreditne kvalitete prema pravilima za ponderiranje izloženosti prema trgovačkim društvima
- dužnički vrijednosni papiri koji imaju kratkoročni kreditni rejting priznate VIPKR najmanje 3. stupnju kreditne kvalitete prema pravilima za ponderiranje kratkoročnih izloženosti

Tržišna vrijednost je ostvarena cijena na burzi koja se revalorizira automatski na dnevnoj bazi.

Dionice i konvertibilne obveznice

Kao instrument osiguranja priznaju se dionice ili konvertibilne obveznice uključene u glavni indeks, ali i dionice i konvertibilne obveznice kojima se trguje na burzi. Tržišna vrijednost je vrijednost koja je ostvarena na burzi i revalorizira se automatski na dnevnoj bazi.

Investicijski fondovi

Udjeli u investicijskim fondovima se priznaju kao instrument osiguranja ako se cijena udjela objavljuje svakog dana i ako su ulaganja fonda ograničena na instrumente koji se mogu priznati sukladno Odluci o adekvatnosti kapitala. Struktura fondova pod zalogom se provjerava kvartalno. Tržišna vrijednost je objavljenom vrijednost. Revalorizacija se vrši dnevno automatski. Trenutno nemamo priznatih investicijskih fondova.

Bilančno netiranje

Bilančno netiranje se priznaje kao instrument osiguranja ukoliko je potpisan Standardizirani ugovor o netiranju sa klijentom. Netiraju se pozicije koje odgovaraju po iznosu i ročnosti. Trenutno je potpisan ugovor samo sa jednim klijentom. Vrijednost se dnevno revalorizira.

➤ **Nekretnine**

Poslovne i stambene nekretnine mogu se priznati kao instrument osiguranja ako ispunjavaju minimalne uvjete propisane Odlukom o adekvatnosti kapitala.

Tržišna vrijednost je procijenjeni iznos za koji bi se nekretnina na datum procjene mogla nakon odgovarajućeg marketinga, razmijeniti između informiranih i spremnih strana u transakciji pred pogodbom pri čemu bi obje strane postupale oprezno i bez prisile.

Tržišna vrijednost nekretnine je rezultat procjene koju izrađuje ovlašteni sudski procjenitelji po min. 2 metode. Dobivena vrijednost prolazi kontrolu i prema potrebi se smanjuje. Od te vrijednosti oduzimaju se vrijednosti više rangiranih hipoteka ako postoje.

➤ **Nematerijalna kreditna zaštita**

Kao pružatelji nematerijalne zaštite prihvatljivi su:

- središnje države i središnje banke,
- jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave,
- multilateralne razvojne banke,
- međunarodne organizacije čijim se izloženostima, dodjeljuje ponder 0%,
- javna državna tijela koja imaju tretman »središnje države«,
- institucije,
- ostala trgovačka društva, uključujući i nadređena, podređena i pridružena trgovačka društva kreditne institucije pod uvjetom: da imaju kreditni rejting priznate VIPKR koji pripada najmanje 2. stupnju kreditne kvalitete prema pravilima za ponderiranje

Vrijednost nematerijalne kreditne zaštite je iznos koji davatelj zaštite treba platiti u slučaju defaulta.

Koncentracija kreditnih rizika u okviru primijenjenih tehnika smanjenja kreditnog rizika

Sukladno važećim zakonskim odredbama i internim procedurama banka mjesečno prati koncentraciju davatelja zaštite na pojedinačnoj osnovi. O ostvarenoj koncentraciji obavještava se najviši management kako bi se na istu moglo promptno utjecati.

Najveći udio u davateljima nematerijalne kreditne zaštite čini Ministarstvo Financija RH.

Iznosi izloženosti s obzirom na primijenjene tehnike smanjenja kreditnog rizika – Standardizirani pristup

Kategorije izloženosti	Materijalna kreditna zaštita		Nematerijalna kreditna zaštita	
	Iznosi izloženosti pokriveni financijskim kolateralima	Iznosi izloženosti pokriveni ostalim priznatim vrstama materijalne kreditne zaštite	Iznosi izloženosti pokriveni garancijama/jamstvima	Iznosi izloženosti pokriveni ostalim priznatim vrstama nematerijalne kreditne zaštite
	U milijunima kuna	U milijunima kuna	U milijunima kuna	U milijunima kuna
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	-	-	-	-
Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi	-	-	-	-
Izloženosti prema javnim državnim tijelima	692	-	906	-
Izloženosti prema institucijama (kreditnim institucijama i investicijskim društvima)	-	-	-	-
Izloženosti prema trgovačkim društvima	308	-	857	-
Izloženosti prema stanovništvu	167	1	-	-
Izloženosti u obliku udjela u investicijskim fondovima	-	-	-	-
Ostale izloženosti	-	-	33	-
UKUPNO	1.167	1	1.796	-

8. Tržišni rizici

RBHR definira izloženost tržišnim rizicima kao rizik budućih promjena tržišnih uvjeta odnosno cijena pozicija knjige trgovanja i knjige banke. Procjena izloženosti tržišnim rizicima temelji se na promjenama tečajeva, kamatnih stopa, kreditnih spreadova, cijena vlasničkih vrijednosnica i robe, te drugih tržišnih parametara (kao na primjer volatilnosti).

Upravljanje tržišnim rizikom Grupe i Banke se provodi u skladu sa zakonima, odlukama i uputama domaćih i inozemnih regulatora, koji su definirani u internim politikama i procedurama koje se redovito pregledavaju u Samostalnoj direkciji kontrole rizika.

Svi instrumenti namijenjeni trgovanju podložni su tržišnom riziku, odnosno riziku da buduće promjene tržišnih uvjeta mogu određeni instrument učiniti profitno nepovoljnijim ili dovesti do umanjenja njegove vrijednosti. Instrumenti kojima se trguje priznaju se po fer vrijednosti, a sve promjene tržišnih uvjeta direktno utječu na prihode od trgovanja.

➤ *Analiza i mjerenje izloženosti tržišnim rizicima*

RBHR, unutar RBI Grupe, koristi sveobuhvatan pristup upravljanja tržišnim rizicima za knjigu banke i knjigu trgovanja (total-return approach). Tržišnim rizicima upravlja se dosljedno i u knjizi banke i knjizi trgovanja. Na dnevnoj razini, mjere se i kontroliraju slijedeće vrijednosti pri upravljanju tržišnim rizicima:

- Value at Risk (razina pouzdanosti 99%)

Value at risk (VaR) je najvažniji instrument za mjerenje tržišnih rizika pri normalnoj situaciji. Value at risk jest maksimalno očekivani gubitak, koji je Banka spremna prihvatiti u određenom trenutku. Predstavlja statističku metodu procjene maksimalno mogućeg gubitka postojećeg portfelja, uz određenu razinu pouzdanosti i određeni period unutar kojeg se može određena pozicija zatvoriti. Izračun VaR-a kombinira Monte Carlo i povijesnu metodu (hibridni pristup), pri čemu se zaključci o ponašanju tržišnih parametara izvode iz 500 povijesnih podataka (povijesna metoda), a kretanje njihovih razina u budućnosti se modelira Monte Carlo simulacijama (koristi se 5.000 scenarija). Ova metodologija razvijena je interno u RBI Grupi i to za rizik kamatne stope, rizik promjene deviznog tečaja, cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica, rizik promjene kreditnog spreada te rizik promjene volatilnosti (vega rizik) i to uz 1 dnevno razdoblje držanja te razinu pouzdanosti od 99%. Ova razina pouzdanosti koristi se za interno praćenje rizika.

Value at risk predviđa maksimalni gubitak koji neće bit prekoračen uz određenu razinu povjerenja, i u normalnim tržišnim uvjetima, ali ne pruža dodatne informacije o potencijalnim efektima u slučaju ekstremnih kretanja na tržištu.

- Pozicijski limiti i limiti na mjere osjetljivosti (na promjene tečajeva, kamatnih stopa, cijena vlasničkih vrijednosnica)

Korištenjem pozicijskih limita osigurava se izbjegavanje koncentracije u normalnim uvjetima poslovanja, a koriste se kao glavni instrument upravljanja rizicima u ekstremnim uvjetima, te u uvjetima nelikvidnog tržišta.

- Stop loss limiti

Prednost korištenja ovih limita jest u disciplini dealera/trgovaca, pošto se ovim limitima ne dopušta ostvarenje velikih gubitka pri trgovanju već se isti strogo ograničavaju.

Ovaj koncept limita nadopunjava se i sveobuhvatnim stress testovima. Definiranim stres testovima simulira se promjena sadašnje vrijednosti cjelokupnog portfelja, te se o rezultatima ovih testova izvještavaju osobe koje upravljaju rizicima u Grupi. Rezultati opisanih testova koriste se pri određivanju prethodno spomenutih limita. Stres test izvješća po pojedinačnim portfeljima uključena su u tjedno izvještavanje o tržišnim rizicima.

- **Valutni rizik**

Grupa je izložena riziku promjene tečajeva primarno kroz transakcije u stranim valutama. No, izloženost riziku promjene tečaja proizlazi iz svih poslova i aktivnosti banke i Grupe (kreditnih, depozitnih, investicijskih, itd.) denominiranih u stranoj valuti. Ova izloženost se prati dnevno prema zakonskim i interno utvrđenim limitima po pojedinim valutama te u ukupnom iznosu za imovinu i obveze denominirane u stranim valutama ili uz valutnu klauzulu.

Grupa i Banka upravljaju rizikom promjene tečaja postavljanjem načela i limita za izloženosti u stranim valutama te praćenjem izloženosti u odnosu na limite, uključujući i stop loss limite. Svoje poslovne aktivnosti Grupa usmjerava nastojeći minimizirati neusklađenost između imovine i obveza denominiranih u stranoj valuti ili uz valutnu klauzulu, održavajući dnevno poslovanje u granicama dnevnog potencijalnog gubitka po valutama.

- **Cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica**

Cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica rizik je fluktuacije cijene vlasničkih vrijednosnica, koje će utjecati i na fer vrijednost vlasničkih ulaganja i izvedenih instrumenata čija vrijednost proizlazi iz vlasničkih ulaganja. Primarna izloženost cjenovnom riziku proizlazi iz vlasničkih vrijednosnica koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Vlasnički portfelj Grupe i Banke sastoji se od vlasničkih vrijednosnica domaćih izdavatelja. Vrijednost maksimalne izloženosti prema vrijednosnicama određuje odjel za upravljanje rizicima. Za praćenje vlasničkog portfelja Banka koristi Equity delta limite, VaR limite i stop loss limite.

9. Rizik likvidnosti

Važna uloga banke na međunarodnom financijskom tržištu je provođenje transformacije dospijeća (maturity transformation). Potreba za ovom transformacijom proizlazi iz potrebe depozitara za svojim sredstvima u kratkom roku te zajmoprimaca za dugoročnim zajmovima. Ova funkcija konstantno rezultira pozitivnim ili negativnim likvidnosnim neusklađenjima (liquidity gap) u različitim vremenskim razredima kojima se upravlja kroz transakcije sa ostalim sudionicima na tržištu u normalnim tržišnim okolnostima. Rizik likvidnosti uključuje rizik nemogućnosti financiranja imovine u prikladnim rokovima i uz prikladne kamatne stope, kao i rizik nemogućnosti likvidacije imovine po razumnoj cijeni i u prikladnom vremenskom roku.

Grupa kontinuirano procjenjuje rizik likvidnosti identificirajući i prateći promjene u financiranju koje je potrebno za dostizanje poslovnih i strateških ciljeva. Nadalje, Grupa drži portfelj likvidne imovine kao dio svoje strategije upravljanja rizikom likvidnosti.

Posebna pažnja posvećuje se definiranju financijskih planova Grupe koji uključuju raznoliku strukturu financiranja za ublažavanje rizika likvidnosti financiranja. Sredstva se prikupljaju putem velikog broja instrumenata uključujući depozite, uzete zajmove, podređene zajmove i dionički kapital. Sredstva se ne prikupljaju isključivo od matične banke, već i individualno od različitih bankarskih grupacija. Ciljevi se međusobno koordiniraju i optimiziraju.

Grupa usklađuje svoje poslovne aktivnosti u skladu sa zakonima koji reguliraju rizik likvidnosti i grupnim i internim aktima za održavanje likvidnosne rezerve. Rizikom likvidnosti upravlja se i usklađivanjem dospijeća imovine i obveza, postavljanjem tržišnih i kreditnih limita, te postizanjem povoljnih pokazatelja likvidnosti, kao i limita za likvidnosne neusklađenosti (gapove). Upravljanje rizikom likvidnosti podijeljeno je između Direkcija za upravljanje aktivom i pasivom te Direkcije trgovanja unutar Sektora riznice i investicijskog bankarstva. Kratkoročna potrebna razina likvidnosti se planira svaki mjesec za razdoblje od idućih šest mjeseci i održava svakodnevno. Direkcija trgovanja upravlja svakodnevnim likvidnosnim rezervama, uzimajući u obzir zadovoljenje svih potreba klijenata.

Grupa kontinuirano mjeri, upravlja i prati izloženost riziku likvidnosti sukladno zakonskim odredbama te internom odlukom propisuje plan upravljanja rizikom likvidnosti na godišnjoj osnovi i strateški plan upravljanja rizikom likvidnosti. Za upravljanje i ograničavanje rizika likvidnosti, srednjoročni ciljevi omjera rizika kredita/depozita su revidirani za pojedine članice Grupe, uzimajući u obzir i propise Basela III.

Analize likvidnosne situacije uključuju i simulacije tj. stres testiranja za likvidnost u slučaju nepredviđenih situacija i to u suradnji sa maticom na temelju propisa CRR575/2013 odnosno Basela III smjernica, kao i internih propisa Grupe..

10. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik financijskog gubitka uslijed neadekvatnih internih procesa, sustava, ljudskog faktora ili vanjskih događaja te obuhvaća pravni rizik ali isključuje strateški i reputacijski rizik. Njegova je specifičnost svojstvenost svim aktivnostima, procesima, proizvodima i sustavima.

U cilju učinkovitog upravljanja njime, RBA Grupa je razvijala sustav upravljanja temeljen na standardima i principima definiranim Zakonom o kreditnim institucijama, dokumentima Bazelskog odbora i direktivama RBI Grupe.

Iako krajnju odgovornost za upravljanje rizicima snosi Uprava, sustav odgovornosti za upravljanje operativnim rizikom temelji se na odgovornosti managera operativnih rizika koji su odgovorni za operativnu provedbu strategije rizika odnosno za prepoznavanje i upravljanje operativnim rizikom u svojim poslovnim područjima, kao i na odgovornosti Odjela operativnih rizika za uspostavljanje sustava upravljanja operativnim rizikom kroz razvijanje pravila, procesa, postupaka te sustava za mjerenje, ovladavanje, praćenje i izvještavanje o izloženosti operativnom riziku. Koordinacija za rizike je tijelo odgovorno između ostalog i za raspravljanje pitanja vezanih uz operativni rizik te predlaganje aktivnosti za ovladavanje rizikom Upravi, za čiju operativnu provedbu su u konačnici odgovorni manageri operativnih rizika.

U uspostavljenom sustavu, RBA Grupa se koristi određenim kvalitativnim i kvantitativnim alatima/tehnikama koje uključuju samoprocjenu rizika, prikupljanje podataka o događajima operativnog rizika, praćenje indikatora operativnog rizika te provođenje analiza scenarija.

- **Identifikacija, procjena rizika i praćenje rizika**

Samoprocjena predstavlja podlogu za identificiranje rizika u poslovanju te za stvaranje popisa rizika i uočavanje slabih kontrolnih mjesta a rezultat je mapa rizika, koja odražava procjenu razine izloženosti određenoj kategoriji operativnog rizika u pojedinom poslovnom procesu i čini osnovu za utvrđivanje metoda ovladavanja identificiranim rizikom.

Unutar okvira sustava ranog upozorenja, analize scenarija se koriste kako bi se procijenio potencijalni utjecaj događaja s malom vjerojatnošću nastanka ali s velikim financijskim utjecajem na RBA Grupu, pri čemu je poseban naglasak na identifikaciji slabih točaka, optimizaciji procesa te donošenju odluke o preventivnim i reaktivnim aktivnostima.

Pokazatelji rizika su objektivne i mjerljive informacije koje omogućavaju redovito praćenje izloženosti operativnim rizicima mjerenjem statusa definiranog pokazatelja rizika te pružaju kontinuiran pregled nad kretanjem rizičnog profila određenog poslovnog područja. Redovito praćenje pokazatelja rizika dopunjava procjenu izloženosti operativnim rizicima koja se vrši putem procesa samoprocjene rizika te prikupljanja i analize internih gubitaka.

Sistematično prikupljanje podataka o gubicima nužan je uvjet za analizu rizika odnosno za mjerenje i ovladavanje operativnim rizikom.

Podaci se prikupljaju u centralnu bazu (Operational Risk Controlling Application) na razini RBI Grupe, primjenjujući grupna pravila te ORX standarde, čime se osiguravaju značajni podaci za identifikaciju i procjenu izloženosti operativnom riziku te za definiranje postupaka smanjenja/kontrole rizika.

- **Izveštavanje i ovladavanje rizikom**

Temeljem analiza rezultata metoda i alata utvrđivanja, procjene i praćenja izloženosti operativnom riziku utvrđuje se izloženost riziku te donosi odluka o primjeni određene metode ili kombinacije metoda ovladavanja koje obuhvaćaju prihvaćanje, smanjenje, izbjegavanje ili prijenos rizika.

Zaštita i smanjenje izloženosti operativom riziku inicira se od strane managera operativnih rizika koji su odgovorni za preuzimanje rizika i operativnu provedbu strategije rizika te identifikaciju i upravljanje operativnim rizikom u područjima poslovanja za koja su odgovorni. Također, nekoliko posebnih organizacijskih dijelova pruža podršku poslovnim dijelovima u smanjenju operativnog rizika (npr. timovi za sprječavanje prijevара) kojima je osnovni cilj smanjenje gubitaka kroz preventivno djelovanje.

Redovito se provodi detaljna analiza značajnih gubitaka zbog operativnog rizika odnosno identificiranog operativnog rizika, definiraju se odgovarajuće mjere u cilju smanjenja i/ili ograničenja posljedice događaja te o tome obavještavaju Uprava i druga relevantna tijela i/ili osobe a funkcija kontrole rizika prati njihovo izvršenje.

Banka je implementirala redovito izvještavanje Uprave i drugih relevantna tijela i/ili osoba o operativnim rizicima, čime se omogućuje redovito praćenja profila rizičnosti i materijalnih izloženosti gubicima te podržava proaktivno upravljanje operativnim rizikom.

Za izračun regulatornog kapitalnog zahtjeva za operativni rizik, sve članice RBA Grupe primjenjuju standardizirani pristup.

11. Rizik druge ugovorne strane

Za interno raspoređivanje kapitala izloženostima riziku druge ugovorne strane Banka koristi metodologiju propisanu Odlukom o adekvatnosti jamstvenog kapitala kreditnih institucija.

Banka internim procedurama propisuje odobravanje i praćenje limita, te ovlasti za odobrenje limita. Sistem limita čine različite kategorije limita, a svaka kategorija limita uključuje određene vrste produkata koji se mogu koristiti iz limita.

Pojedinačni limit je definiran korisnikom (dužnik/grupa povezanih osoba), iznosom, valutom, namjenom, rokom korištenja, rokom dospijeaća, cijenom, strukturom i instrumentima osiguranja, pri čemu se rizik povećava s produženjem roka dospijeaća, specifičnim utjecajem boniteta klijenta te u skladu s općim utjecajem boniteta tržišta (rating države).

Banka je uspostavila odgovarajući sustav apliciranja, odobravanja i praćenja limita druge ugovorne strane. Kontrola se radi direktno putem sustava GTS WSS i GTS Bloomberg, te internog kalkulatora, putem kojih dealer u svakom trenutku u mogućnosti provjeriti iskorištenost odobrenih limita, te na temelju dostupne informacije zaključiti ili odustati od transakcije. Iskorištenost limita odnosno eventualna prekoračenja svakodnevno se kontroliraju u Odjelu upravljanja tržišnim i likvidnosnim rizicima banke.

Prilagodba riziku druge ugovorne strane vrši se na način da trenutna tržišna vrijednost primljenih vrijednosnih papira i/ili gotovine umanjuje odnosno kod posuđenih vrijednosnih papira i/ili gotovine uvećava za određeni haircut odgovarajućeg instrumenta osiguranja i valutne neusklađenosti.

U cilju kontrole rizika proizašlih iz likvidnosti instrumenata osiguranja kao rezultat koncentracije i kreditne kvalitete instrumenata osiguranja određuju se odgovarajuće vrste limita (limit izdavatelja, korelacijski limit i koncentracijski limit).

Bruto pozitivna fer vrijednost ugovora, pozitivni učinci netiranja, netirana tekuća izloženost, iznosi instrumenata osiguranja i neto izloženost riziku druge ugovorne strane proizašla je iz izvedenih financijskih instrumenata.

Izloženost riziku druge ugovorne strane izračunat je primjenom metode tržišne vrijednosti.

Izloženost riziku druge ugovorne strane	Bruto pozitivna fer vrijednost ugovora	Positivni učinci netiranja	Netirana tekuća izloženost riziku druge ugovorne strane	Iznosi instrumenata osiguranja	Neto izloženost riziku druge ugovorne strane proizašla iz izvedenih financijskih instrumenata
	U milijunima kuna	U milijunima kuna	U milijunima kuna	U milijunima kuna	U milijunima kuna
Ugovori koji se odnose na kamatnu stopu	39	-	39	-	39
Ugovori koji se odnose na valute i zlato	262	-	262	-	262
UKUPNO	301	-	301	-	301

Iznosi izloženosti riziku druge ugovorne strane prema primijenjenim metodama

Primijenjene metode	Izloženosti riziku druge ugovorne strane
	U milijunima kuna
Metoda originalne izloženosti	-
Metoda tržišne vrijednosti	301
Standardizirana metoda	-
Interni model	-

12. Izloženosti po vlasničkim ulaganjima u knjizi banke

Strateški cilj poslovanja RBA je ponuda potpunog financijskog servisa klijentima, što uz standardne proizvode i usluge banke iziskuje i ponudu ostalih financijskih proizvoda i usluga.

Vlasnička ulaganja u podređena društva koja je RBA osnovala radi proširenja ponude financijskih proizvoda i usluga nastala su zbog lokalnih propisa ili zbog ekonomskih razloga. Lokalni propisi nalažu da se ponuda određenih financijskih proizvoda i usluga mora obavljati putem društava osnovanih isključivo za

tu namjenu. Zbog toga je RBA osnovala društva za leasing, za upravljanje investicijskim fondovima, za mirovinsko osiguranje, te mirovinska društva za upravljanje obveznim i za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima. Za ponudu usluga factoringa i consultinga nema obveze izdvajanja iz banke, a kod njihovog osnivanja odlučujuća je bila mogućnost racionalnijeg poslovanja putem zasebnih društava.

Osim većinskih udjela u podređenim društvima RBA drži manjinske vlasničke uloge u društvima koja joj omogućavaju obavljanje određenih vrsta financijskih usluga. Za uključivanje na Zagrebačku burzu banka je prethodno morala steći vlasnički udjel. Iako takva obveza više ne postoji, banka zadržava svoj udjel kao jedan od značajnih sudionika u prometu burze. Propisana obveza je razlog i za držanje udjela u SKDD-u. Udjeli u društvima SWIFT zadana su općim pravilima poslovanja tih društava za korisnike njihovih usluga, a RBA ih je stekla na osnovu ostvarenog prometa. Također, RBA je jedan od osnivača HROK-a koji omogućava pristup informacijama o zaduženju zajmoprimaca izvan banke, te i taj udjel smatramo strateškim za poslovanje RBA.

Iznosi izloženosti po vlasničkim ulaganjima u knjizi banke

Skupine vlasničkih ulaganja u knjizi banke	Usporedba			Realizirani i nerealizirani dobiti/gubici od vlasničkih ulaganja u knjizi banke
	Bilančni iznos	Fer vrijednost	Tržišna cijena	
	U milijunima kuna	U milijunima kuna		
Ulaganja u pridružena društva				
Raiffeisen Consulting	105	105	HRK 100	-
Raiffeisen Factoring	15	15	HRK 100	18
Raiffeisen Invest	8	8	HRK 100	-
Raiffeisen Leasing	15	15	HRK 100	4
Raiffeisen mirovinsko društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondom	33	33	HRK 100	-
Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo	14	14	HRK 100	-
Raiffeisen mirovinsko društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom	110	110	HRK 100	34
Ulaganja u ostale subjekte				
HROK d.o.o.	1	3	HRK 2.092	-
Zagrebačka burza d.d.	1	2	HRK 1.485	-
SKDD d.d.	-	-	HRK 1.927	-
S.W.I.F.T.	-	1	EUR 2.840	-

13. Kamatni rizik u knjizi banke

Izloženosti kamatnom riziku očituje se negativnim utjecajima promjene kamatnih stopa na sadašnju vrijednost budućih novčanih tokova, a time i na neto kamatni prihod te na ostale novčane tokove osjetljive na promjenu kamatnih stopa. Primarni izvori rizika promjene kamatnih stopa su sljedeći:

- rizik promjene cijena („repricing risk“) koji proizlazi iz vremenske neusklađenosti dospijeaća (za fiksne kamatne stope) i ponovnog vrednovanja kamatnih stopa (za promjenjive kamatne stope) pozicija knjige banke;
- rizik promjene nagiba i oblika krivulje prinosa („yield curve risk“);
- rizik različite promjene aktivnih i pasivnih kamatnih stopa („basis risk“) instrumenata koji imaju identično dospijeaće i izraženi su u identičnoj valuti, ali im se kamatne stope temelje na različitim vrstama referentnih stopa (npr. šestomjesečni EURIBOR i šestomjesečni LIBOR);
- rizik opcionalnosti kojem je kreditna institucija izložena zbog opcija ugrađenih u kamatno osjetljive pozicije (npr. kredite s mogućnošću prijevremene otplate, depozite s mogućnošću prijevremenog povlačenja i sl.).

Za potrebe upravljanja i praćenja izloženosti kamatnom riziku Banka koristi rezultate analize koja se promatra putem tri pokazatelja:

- a) kroz strukturu kamatnih stopa na pozicijama bilance i vanbilance u knjizi banke i knjizi trgovanja,
- b) kroz strukturu repricinga kamatnih stopa pozicija bilance i vanbilance , te
- c) izračun osjetljivosti promjena kamatnih stopa na prihod (ISI).

Analiza je rađena na temelju metodologije matice.

Banka ujedno primjenjuje i limit regulatora eksterno definiran, putem Odluke o upravljanju kamatnim rizikom u knjizi banke. To podrazumijeva mjerenje efekata standardnog šoka od 200bp paralelnog pomaka referentne krivulje prinosa. Pretpostavke korištene pri izradi ove analize temelje se na uputama propisanim od strane regulatora i na temelju interno izrađenih statistika i empirijskih vrijednosti.

Kamatni rizik u knjizi banke – promjene ekonomske vrijednosti, dobit ili druge relevantne mjere kreditne institucije

Promjene ekonomske vrijednosti/dobiti po valutama	Kamatni rizik u knjizi banke	
	Standardni kamatni šok (+/- 200 baznih bodova)	
	Smanjenje ekonomske vrijednosti/dobiti kreditne institucije	Povećanje ekonomske vrijednosti/dobiti kreditne institucije
	U milijunima kuna	U milijunima kuna
Valuta CHF	-	78
Valuta EUR	-	46
Valuta HRK	-	86
Ostale valute (ukupno)	11	-
UKUPNO	11	210

14. Primici radnika

Politika primitaka (u daljnjem tekstu: Politika) Raiffeisenbank Austria d.d. (u daljnjem tekstu RBA) slijedi pristup definiran pristupom internacionalne Raiffeisen Grupacije politici nagrađivanja pod nazivom "Total Rewards Approach". Isti uključuje korištenje monetarnih i ne-monetarnih primitaka u zamjenu za vrijeme, vještine, napore i rezultate zaposlenika. "Total Rewards Approach" uključuje sljedeće elemente:

- primitke
- posebne povlastice
- praćenje učinka i priznanje
- razvoj zaposlenika i mogućnosti razvoja karijere
- inicijative za usklađivanje poslovnog i privatnog života

Politika ispunjava međunarodne standarde za objektivnu, transparentnu i poštenu strukturu primitaka u skladu s regulatornim smjernicama. Sustav primitaka RBA i Društava RBA Grupe u Hrvatskoj u skladu je sa i potiče djelotvorno upravljanje rizicima, a ne potiče preuzimanje rizika koji prelazi razinu prihvatljivosti. Ova politika je u skladu s poslovnom strategijom, ciljevima, vrijednostima i dugoročnim interesima RBA i Društva RBA Grupe i uključuje mjere za izbjegavanje sukoba interesa.

Naš cilj je privući i zadržati motiviranu i kvalificiranu radnu snagu te nagraditi zaposlenike za upravljanje budućim izazovima u poslovanju, a u skladu s učinkovitim upravljanjem rizicima.

14.1 Upravljanje

Općenito

Politika primitaka Raiffeisen grupacije u Republici Hrvatskoj propisno primjenjuje odredbe Raiffeisenbank International Grupne Direktive (Total Rewards Management) i u skladu je s relevantnim zakonskim i podzakonskim aktima Republike Hrvatske te je kao takva odobrena je od strane Nadzornog odbora RBA i Nadzornih odbora Društava Grupe.

14.2 Vanjski i unutarnji utjecaji na Politiku primitaka RBA

Poslovna strategija

Ova Politika se temelji na i u je skladu s poslovnom strategijom RBA i Društava RBA Grupe i poslovne strategije RZB/RBI Grupe.

Provedba regulatornih zahtjeva prilikom definiranja primitaka unutar RBA i Društava Grupe

Regulatorni okvir

Ova Politika je utemeljena na Direktivama Raiffeisen Grupe, radnom zakonodavstvu Republike Hrvatske te Odluci Hrvatske Narodne Banke o primicima radnika koja inkorporira europsku CRD III Direktivu (Capital Requirements Directive III).

14.3 Politika primitaka

Opća načela vezana uz primitke – pregled

- načela vezana uz primitke, u skladu su s poslovnom strategijom i dugoročnim ciljevima Društva te interesima i vrijednostima, povezana su sa ciljevima Raiffeisen Grupe te ključnim kulturalnim kompetencijama;
- u načela vezana uz primitke uključene su mjere za izbjegavanje sukoba interesa;
- načela vezana uz primitke te politike nagrađivanja sukladni su i promiču zdrave i učinkovite prakse upravljanja rizicima i izbjegavaju poticaje za neprimjereno preuzimanja rizika koji prelazi tolerirani rizik institucije, posebice kroz KPI (ciljeve) i kroz definirane načine upravljanja ključnim procesima nagrađivanja;
- primitak se definira ovisno o strukturi funkcije i vezan je uz kvalitetu radnog učinka (performansa); nadalje, posebni propisi se primjenjuju na zaposlenike čije stručne djelatnosti imaju značajan materijalan utjecaj na profil rizika (tzv. "Identificirani radnici");
- primitak je konkurentan i razuman te se određuje prema relativnoj vrijednosti posla, tržišnoj vrijednosti i pozitivnim praksama upravljanja ljudskim resursima;
- fiksni primitak je u načelu definiran u skladu s lokalnim uvjetima na tržištu;
- Pay-mix (udio varijabilnog i fiksnog primitka) je dobro izbalansiran, što omogućuje svakom zaposleniku egzistencijalnu sigurnost na temelju fiksnih primitaka te omogućuje i potpuno fleksibilnu politiku varijabilnih primitaka, uključujući mogućnost promjene politike pa i potpuno ukidanje varijabilnih primitaka.
- **Varijabilni primitak može sadržavati:**
 - kratkoročne primitke - za performance (učinak) do 1 godine praćeno na lokalnoj razini, individualnoj razini koristeći kvantitativne i kvalitativne kriterije;
 - srednjoročni/dugoročni primitak za performance (učinak) do 5 godina na temelju srednjoročnih i dugoročnih mjera.
- **Praćenje učinka (performance) je osnova za sve modele varijabilnih primitaka te uključuje:**
 - uspjeh/rezultat RBA i/ili Društva RBA Grupe, pojedine organizacijske jedinice te individualni uspjeh/učinak (uključujući poštivanje regulativa za praćenje usklađenosti (Compliance) s RBI Grupom te Kodeks poslovnog ponašanja zaposlenika RBA, troškove rizika, likvidnosti i kapitala);
 - individualni učinak je ishod postignutih rezultata i ponašanja/kompetencija zasnovanih na skupu kvantitativnih i kvalitativnih mjera, procijenjenih unutar grupnog procesa upravljanja učinkom i uzimajući u obzir financijske i ne-financijske kriterije;
 - učinak grupe/organizacijske jedinice je ishod postignutih rezultata utemeljenih na kvantitativnim mjerama prateći set ciljeva (KPI);
 - zaposlenici kontrolnih funkcija nagrađeni su neovisno o poslovnom području/jedinici koju nadziru, imaju prikladnu odgovornost i njihov je primitak određen na osnovu uspjeha

- njihovih organizacijskih ciljeva, neovisno o rezultatima poslovnih aktivnosti koje nadziru. Dodatno, neovisnost kontrolne funkcije osigurava se većim udjelom fiksnih u odnosu na varijabilne primitke.

Funkcijska struktura – osnova za primitke

Općenita pravila

RBA i Društva RBA Grupe su razvili internu funkcijsku strukturu koja odražava relativnu složenost poslova u organizaciji.

Ovaj pristup temelji se na razlikovanju razine primitaka prema relativnoj vrijednosti posla (izraženo kroz evaluaciju razine složenosti poslova) i tržišne vrijednosti istog. Razredi primitaka ukazuju na složenost poslova, doprinos poslovanju, kao i njihovu ulogu i važnost unutar cijele organizacije.

Varijabilni primici

Pregled načela varijabilnih primitaka

Varijabilni primitak je važan element ukupne filozofije nagrađivanja i njegova svrha je privući, motivirati i zadržati zaposlenike. Stoga se temelji na jasnim kriterijima uspješnosti, koji su povezani s vrijednostima prilagođenim riziku.

Ako se zaposleniku odobri varijabilni primitak, isti će biti plaćen sukladno ostvarenim ciljevima/učinku (grupnim, lokalnim, timskim, individualnim).

Praćenje učinka znači praćenje rezultata i ponašanja – “što” i “kako” – u skladu sa sustavom praćenja učinka u RBA i Društvima RBA Grupe. Stoga svi programi praćenja varijabilnih primitaka moraju biti u vezi sa sustavom praćenja učinka ili prikladnim sustavom za postavljanje ciljeva.

Pristup “profit sharing” (kroz koji se zaposlenik direktno nagrađuje dijelom ostvarenog profita) nije podržan, jer ne uključuje sve potrebne elemente prihvatljive politike primitaka.

Varijabilni primitak je razuman i izbalansiran u usporedbi s fiksnim primitkom (pay mix). Miks primitka (udio varijabilnog primitka prema osnovnom primitku) je uravnotežen i odražava samo ponašanje i rezultate koji ne potiču na preuzimanje neprihvatljivog rizika i rezultate koji odražavaju sukladnost (compliance) ponašanja sa svim pozitivnim propisima. Miks primitka će varirati ovisno o zaposlenikovoju poziciji i ulozi u Društvu. Neetično ili neusklađeno ponašanje treba prevladati svaki proizveden dobar financijski rezultat i treba umanjiti zaposlenikov varijabilni primitak.

Razlikovanje uspješnosti je neophodan element kulture praćenja učinka – zaposlenici s visokim radnim učinkom moraju se razlučiti od zaposlenika s prosječnim ili ispodprosječnim radnim učinkom.

Na razini RBA i Društava RBA Grupe, financijske mjere za varijabilne primitke obuhvaćaju dobit Društva, dobit prilagođenu rizicima (Risk-adjusted profit) i troškove kapitala.

Mjere za praćenje učinka za zaposlenike uključene u kontrolnim funkcijama trebaju odražavati specifične zahtjeve za te funkcije.

Zaposlenici uključeni u kontrolne funkcije trebaju biti nagrađeni u skladu s uspjehom ciljeva povezanih s njihovim funkcijama, ali na način koji je neovisan o poslovnim područjima koje nadziru i razmjernan je njihovoj ulozi u Društvu.

Sukob interesa

Za zaposlenike u direktnom kontaktu s klijentima tekst ciljeva ne smije biti takav da bi mogao proizvesti sukob interesa, koji bi imao neposredan ili posredan utjecaj na odnose s klijentima te bi stoga mogao biti štetan za interese klijenata. Definiranje pravila sprečavanja sukoba interesa je posebno važno za praksu savjetovanja klijenata o ulaganju i portfolio management. Kao općenito pravilo, sukob interesa je značajno umanjen na način da varijabilni dio zaposlenikovog primitka obuhvaća samo mali i limitirani dio ukupnog primitka radnika. Također, u tom interesu potiču se i nagrađuju ciljevi koji mjere zadovoljstvo kvalitetom usluge te generalno zadovoljstvo klijenta.

Modeli nagrađivanja posebno se prate i od strane kontrolne funkcije praćenja usklađenosti (Compliance Office).

Kratkoročni varijabilni primici

Kratkoročni varijabilni poticaji su svi varijabilni primici za učinak u razdoblju od godine dana i manje, u obliku Bonusa ili Poticaja (Incentive).

Bonus

Bonus je primitak direktno vezan za rezultate ostvarenja ciljeva: grupnih/lokalnih (RBA i/ili Društava RBA Grupe)/timskih/individualnih ciljeva. Ciljevi za bonuse se definiraju na godišnjoj razini.

Poticaji (Incentives)

Općenita pravila

Poticaj je primitak izravno povezan s rezultatima timskih i individualnih ciljeva. Poticaji se mogu koristiti u organizacijskim jedinicama gdje se mogu postaviti ciljevi s jasnim kvantitativnim mjerenjima.

Postavljanje ciljeva i isplata primitka mogu biti na mjesečnoj/kvartalnoj/polugodišnjoj osnovi.

Pravo na varijabilni primitak

Kao opće načelo, svi zaposlenici, bez obzira na njihovu ulogu, odnosno hijerarhijski status, mogu biti kvalificirani za kratkoročne poticaje (kratkoročne varijabilne primitke).

Postoje razlike u dizajnu i nivou varijabilnih primitaka temeljeni na funkcijama, relativnoj vrijednosti radnog mjesta i poslovnog fokusa te važnosti.

Po funkciji ili kategoriji funkcija, ciljani varijabilni primitak (bonus/poticaj) definiran je za 100% ostvarenje učinka. Kvalificiranost tj. mogućnost sudjelovanja u određenoj varijabilnoj shemi ne garantira pravo na isplatu poticaja/bonusa.

Pay Mix

Iznos ciljanog poticaja/bonusa može biti i značajan, ali je uvijek definiran na način da ne dovodi do nerazumne volatilnosti primitaka zaposlenika i ne potiče pretjerano preuzimanje rizika.

Funkcija upravljanja ljudskim resursima svojom stručnošću i znanjem sudjeluje u definiranju ciljanog varijabilnog primitka (u% fiksnog primitka) u skladu s lokalnim praksama, a cijeli model varijabilnih primitaka podložan je odobrenju Nadzornog Odbora i Uprave Društva.

Funkcija praćenja sukladnosti i funkcija interne kontrole, redovito vrše reviziju isplaćenih varijabilnih primitaka, kako bi procijenili njihovu usklađenost sa zakonskim propisima.

Individualni učinak – osnova za varijabilne primitke

Općenita pravila

Preduvjet za varijabilne primitke je standardni sustav praćenja učinka i postavljanje ciljeva za poticajne sheme radi jasnog praćenja učinka i rezultata, a sve prema Odlukama Nadzornog odbora i Uprave RBA i Društava RBA Grupe.

Rezultati su definirani kroz financijske i nefinancijske mjere/ciljeve. Ti ciljevi mogu biti na globalnom (RBI), lokalnom (RBA i Društva RBA Grupe), timskom i individualnom nivou. Ciljevi mogu biti kvalitativne i kvantitativne prirode. Mjere praćenja učinka za funkcije kontrole rizika, funkcije usklađenosti i funkcije unutarnje revizije moraju odražavati specifične zahtjeve za te funkcije.

Bonus zaposlenika/poticajni primici trebaju biti povezani uz individualni i timski doprinosi ukupnom uspjehu RBA i/ili Društava RBA Grupe. U principu bonus/poticajni primici trebaju se smanjiti u slučaju značajno narušene uspješnosti RBA, direkcije ili odjela.

Ostali primici

Sva ostala plaćanja zaposlenicima su regulirana Pravilnikom o radu i u skladu su s važećim Zakonom o radu i drugim propisima Republike Hrvatske.

Share Incentive Program (SIP) RBI Grupe

Ovaj program nagrađivanja potiče dugoročnu vezanost primitaka uz rezultat kompanije i njezinu tržišnu vrijednost. Program je ograničen samo na funkcije koje imaju utjecaj na dugoročni uspjeh RBI Grupe. Share Incentive Program (SIP) u cijelosti je pod upravljanjem Raiffeisen International Grupe i centralnih kontrolnih funkcija RBI Grupe.

Ostale nematerijalne povlastice (benefiti)

Benefiti su programi koji zamjenjuju primitke u novcu, a sve u svrhu omogućavanja dodatne sigurnosti zaposlenicima i njihovim obiteljima. Pravo na pojedinu vrstu i opseg definiran je u skladu s načelima politike primitaka i regulirano je internim aktima. Kao benefiti mogu se koristiti:

- pravo na dodatne popuste na korištenje definiranih proizvoda
- posebni uvjeti korištenja proizvoda i usluga banke
- nagradna putovanja
- osiguranja od nezgode
- zdravstveno osiguranje i sl.

Priznanje (Recognition)

Priznanjem se odaje posebna zahvalnost zaposlenicima za njihove doprinose, napore, ponašanja i uspjehe.

Ovi programi (npr. pohvale za iznimna postignuća, izbor najboljih zaposlenika/timova i sl.) su osmišljeni kao dodatna podrška poslovnoj strategiji i promicanju pozitivnih ponašanja sa svrhom osiguranja održive organizacijske kulture.

Posebni programi retencije radnika

Kao oblik motiviranja, nagrađivanja, retencije i daljnjeg razvoja ključnih zaposlenika koriste se programi kao npr.:

- "javna" priznanja kroz internu komunikaciju na razini RBA ili cijele RBI Grupe
- izazovni radni zadaci
- posebni razvojni programi prilagođeni dugoročnom razvoju zaposlenika
- unapređenja u skladu s ostvarenim rezultatima i postignutom razinom kompetencija
- internacionalne rotacije zaposlenika
- osiguravanje prilika za međunarodni razvoj karijere unutar RBI Grupacije
- osiguravanje programa koji potiču ravnotežu privatnog i poslovnog života

14.4 Specifični zahtjevi politike primitaka

Poglavlja u nastavku se odnose samo na određene kategorije zaposlenika (tzv. Identificirane radnike) uključujući više rukovodstvo, zaposlenike čiji posao uključuje preuzimanje poslovnog rizika, kontrolne funkcije te sve ostale zaposlenike čiji primici ih svrstavaju u isti razred primitaka s višim rukovodstvom i članovima Uprave (sve sukladno Odluci o primicima radnika Hrvatske Narodne Banke).

Utvrđivanje Identificiranih radnika

Svake godine RBA na pojedinačnoj i na konsolidiranoj osnovi provodi analizu i identificira radnike čije profesionalne aktivnosti imaju materijalan učinak na profil rizičnosti RBA.

Proces odabira identificiranih radnika osigurava pošten, razumljiv i jednak tretman za sve zaposlenike.

Kriteriji analize rizičnosti propisani su internim aktima Društva, a u potpunosti slijede odredbe relevantnih zakonskih i podzakonskih propisa te europskih direktiva.

Načela primitaka primjenjiva na Identificirane radnike

Ocjena učinka

Ocjena učinka temelj je utvrđivanja varijabilnog primitka. Temelji se na kombinaciji ocjene uspješnosti pojedinca (uzimajući u obzir financijske i nefinancijske kriterije) uspješnosti poslovne jedinice u kojoj zaposlenik radi i uspješnosti cijele kreditne institucije.

Udio varijabilnih primitaka u obliku instrumenata te zadržavanje

Značajan udio varijabilnog dijela primitaka (odgođenog i neodgođenog) isplaćuju u obliku financijskih instrumenata u skladu s pozicijom i odgovornosti određenog zaposlenika te iznosom varijabilnih primitaka tog zaposlenika i količinom rizika koji taj zaposlenik može preuzeti.

Za financijske instrumente RBA i Društva Grupe donesena je i primjenjuje se politika zadržavanja primitaka, a sve navedeno u skladu s Odlukom o primicima radnika (HNB-e).

Odgoda, preduvjeti za isplatu i naknadno praćenje rizika

- Varijabilni primitak, uključujući odgođeni dio će biti isplaćen ili dodijeljen samo u slučaju da je isto održivo prema financijskoj situaciji u RBA i/ili Društvima Grupe i opravdano razinom uspješnosti Društva, poslovne jedinice i zaposlenika na kojeg se isti odnosi.

Bonus modeli isplate za Identificirane radnike

RBA Grupacija primjenjuje odgodu najmanje 40% varijabilnog primitka, odnosno najmanje 60% ako je iznos varijabilnog dijela primitaka relativno visok, uz razdoblje odgode minimalno 3 godine, odnosno 5 godina za zaposlenike koji imaju najveći materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti RBA.

Modeli odgode varijabilnih primitaka definirani su sukladno Odluci o primicima radnika HNB-a i detaljno su opisani internim aktima Društva.

Naknadno praćenje rizika za varijabilne primitke (Malus/Clawback događaji)

Smanjenje isplate prethodno zarađenih, ali odgođenih i neisplaćenih primitaka (Malus)

Ukoliko nastane bilo koji od sljedećih događaja, varijabilni primici mogu se umanjiti ili se mogu otkazati odgođene rate primitaka koje još nisu isplaćene:

- nisu ispunjeni ulazni kriteriji za bilo kakvu isplatu bonusa, a prema kriterijima opisanim internim aktima, u poslovnim godinama tijekom razdoblja odgode plaćanja;
- nadležno nadzorno tijelo odredilo je ograničenje ili otkazivanje bonusa; ako postoje odstupanja, teške greške, neispunjavanje zahtjeva dužne pažnje ili ozbiljne povrede (npr. kršenje pravila ponašanja i internih smjernica, osobito vezano uz kontrolu rizika);
- RZB/RBI grupa i/ili Raiffeisenbank Austria d.d. i/ili poslovna jedinica ili sektor poslovanja trpi značajan pad u svojoj financijskoj uspješnosti;
- RZB/RBI grupa i/ili Raiffeisenbank Austria d.d. i/ili poslovna jedinica ili sektor poslovanja trpi značajne propuste u upravljanju rizicima, odnosno usklađivanje rizika procjene uspješnosti se mora provesti budući da ex-post procjena rizika otkriva da je originalna procjena rizika bila preoptimistična;
- značajne promjene u ekonomskom ili jamstvenom kapitalu RZB/RBI grupe i/ili Raiffeisenbank Austria d.d.

Naknadno smanjenje isplata primitaka koji su prethodno zarađeni i isplaćeni (povrat primitaka ili Clawback)

Clawback događaj podrazumijeva gubitak i povrat svih odgođenih primitaka.

Clawback se primjenjuje u slučaju štete, prouzročene namjerno ili grubim nemarom, u slučaju da se dokaže prevara ili kazneno djelo, ponašanje u suprotnosti s internim procedurama posebice u području upravljanja rizicima/kontrole rizika ili ponašanje koje rezultira značajnim padom financijske uspješnosti ili narušavanjem financijskih rezultata RBA i Društava Grupe ili su se grubim nemarom davali netočni podaci, a sve s visokim negativnim utjecajem na vjerodostojnosti i profitabilnost kreditne institucije.

Detaljni proces utvrđivanja situacija koje dovode do aktivacije Malus ili Clowback događaja opisane su internim aktima Društva.

Upravljačka tijela

Odbor za primitke (REMCO)

Odbor za primitke je sukladno Odluci o primicima radnika HNB-e osnovan 21.06.2013., a sve u svrhu pružanja podrške Nadzornom odboru te Upravi Društva. Sastav i rad Odbora za primitke usklađen je s važećim Zakonom o kreditnim institucijama, a detaljno je opisan internim aktima kreditne institucije.

Agregirane kvantitativne informacije o primicima, raščlanjene na poslovna područja prikazane su slijedećim tabelama:

Iznosi ukupnih primitaka po poslovnim područjima

Poslovna područja	Broj radnika kojima se primici dodjeljuju	Fiksni primici (milijuni kuna)	Varijabilni primici (milijuni kuna)
Asset Management	11	4	1
Investment Banking	288	53	6
Retail Banking	850.5	88	7
Ostali	762.5	137	15
UKUPNO	1.912	282	29

Ukupni primici raščlanjeni na kategorija radnika

Primici	Članovi Uprave	Više rukovodstvo	Ostali radnici čije profesionalne aktivnosti imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije	Ukupno
Iznos primitaka za poslovnu godinu				
Fiksni primici	10	23	11	44
Varijabilni primici	8	4	2	14
Broj radnika kojima se primici dodjeljuju	6	43	34	83
Iznos i oblici varijabilnih primitaka za poslovnu godinu				
Gotovina	4	3	1	8
Dionice	1	-	-	1
Financijski instrumenti povezani s dionicama	4	1	-	5
Ostale vrste primitaka	-	-	-	-
Stanje odgođenih primitaka				
Primici za koje je pravo iz primitaka preneseno radniku u poslovnoj godini	4	-	-	4
Primici za koje pravo iz primitaka još nije preneseno	18	2	1	21
Iznos odgođenih primitaka				
Primici koji su utvrđeni tijekom poslovne godine	7	1	1	9
Primici koji su isplaćeni tijekom poslovne godine	4	-	-	4
Primici koji su u poslovnoj godini smanjeni na osnovi usklađivanja primitaka s uspješnosti	-	-	-	-
Iznos varijabilnih primitaka isplaćenih pri zapošljavanju novih radnika tijekom poslovne godine				
Broj radnika kojima su takvi primici dodijeljeni	-	-	-	-
Iznos otpremnina utvrđenih tijekom poslovne godine				
Broj radnika kojima su otpremnine utvrđene	-	-	-	-
Najviši utvrđeni iznos otpremnine jednog radnika	-	-	-	-